

Amanda Lind: Tal på Järvaveckan 2026

Talare
Amanda Lind
Språkrör

Datum
28 maj 2026

Plats
Järva

- 1 För tio år sedan stod min företrädare Gustav Fridolin här för allra första gången. Då höll han ett tal på en gräsplätt under Järva filmfestival och var ensam partiledare om att vara här.
- 5 Han pratade om demokrati. Om samhället som det är och om samhället som det kan vara. Det samtalet vill jag fortsätta idag.

10 Vi människor har alltid samlats kring berättelser. Berättelser som beskriver livet och verkligheten. Som målar upp bilder av världen och som utmanar oss. Som skapar gemenskap och som ger oss något att hålla fast vid.

15 Längre har de stora berättelserna och politiska visionerna präglats av en tro på att allt alltid kommer att bli bättre. På förhoppningen att mina barn kommer att växa upp i en bättre värld.

Men berättelserna om vår nutid och visionerna om framtiden som en gång så starkt präglades av hopp och tillförsikt har sakta börjat sina, och istället ersatts med en smygande känsla av hopplöshet.

20 Ett tvivel på om samhället faktiskt kan bli bättre och på att människor både kan och vill göra gott. Inte bara för sig själva – utan också för varandra.

25 Den hopplösheten har under de senaste åren grävt sig djupare in i samhället. Underblåst av en orolig omvärld och av politiker som gett näring åt den här utvecklingen. Som ställt människor mot varandra, utarmat välfärden och låtit det som en gång var ett vi bli till ett jag.

30 Men vet ni? Det här är ett politiskt projekt som nått vägs ände. För ingenstans står det givet att vi är dömda till hopplöshet, privatiseringar och nedskärningar.

Det är dags för en berättelse om ett samhälle som vågar tro på att en bättre framtid är möjlig och där vi bygger den tillsammans. Det är dags för en ny berättelse om Sverige.

35

För några veckor sedan var jag med i Agendas partiledardebatt. Där ställdes frågan om det är ett problem att skillnaderna i inkomster ökar i Sverige.

Jag tror att för många av oss är svaret givet.

40

Ett av det senaste decenniernas största samhällsmisslyckanden är att ojämlikheten i Sverige har tillåtits att växa. Rika har blivit rikare och från att en gång ha varit ett av världens mest jämlika länder har klyftorna blivit allt större. Nu ökar barnfattigdomen, en halv miljon svenskar lever i arbetslöshet och

45 människor har inte råd att hämta ut sin medicin.

Det här har inte skett av sig självt. Det här är resultatet av en ekonomisk politik som systematiskt gynnat dem som har allra mest. På bekostnad av alla andra.

50 Det är för mig helt obegripligt hur någon med facit i hand kan vara nöjd över utvecklingen och inte tycka att klyftorna är ett problem. När man ställde just den frågan i Agenda, om klyftorna är ett problem, tryckte flera partiledare på högersidan nej.

För mig och Miljöpartiet är det dock glasklart: Sverige vinner på jämlikhet.

55

Sverige vinner på att klassklyftorna minskar och på att samhället lägger mer kraft på dem som har det sämst än på att sänka skatten för de rikaste.

60 Sverige vinner på att välfärden går att lita på och på att varenda krona till skolan går till barns utbildning och inte till aktieägare.

En ny berättelse för Sverige måste vara en berättelse om jämlikhet.

65 För några år sedan, när jag var kulturminister, fick jag ta emot en namninsamling med över 10 000 underskrifter, till stöd för Sveriges kulturskolor.

I den namninsamlingen fanns texter från föräldrar, lärare och elever som vittnade om hur mycket kulturskolan betytt för dem. Ett citat som jag fastnade

särskilt för var “kulturskolan räddade mitt liv och har gjort mig till den jag är.”

75 Det har jag upprepat många gånger. Och tänkt på ännu fler. För mig ramar det
citaten in något av det allra viktigaste och finaste med Sverige. Det visar så tydligt
på vilket ansvar vi som samhälle har tagit på oss. För alla barn – inte bara för
våra egna.

Och att en av våra viktigaste uppgifter som samhälle är att ge alla barn och unga
nycklarna till livet.

80

Nycklar till frihet. Till att uttrycka sig och växa som människa. Till trygghet,
och till varandra.

85 En annan av våra viktigaste uppgifter som samhälle är att bryta den ekonomiska
ojämlikheten. Det är få saker som illustrerar den lika tydligt som det stundande
sommarlovet. Medan vissa gör sig redo för en sommar fylld med aktiviteter,
resor och långa dagar i sommarstugan oroar sig andra för att maten hemma inte
ska räcka till och för att fjolårets sommarskor är allt för små. Under de senaste
åren har antalet barn som oroar sig för sin familjs ekonomi ökat drastiskt – och
90 det sorgligaste är att de har fog för sin oro.

Idag är åtta av tio ensamstående föräldrar oroliga för sin ekonomi, och nästan
hälften av dem klarar inte av en oförutsedd utgift på 1000 kronor. Det här är
ofta mammor, som jobbar, men som ändå inte kan få vardagen att gå ihop. Det
95 är inte värdigt ett land som Sverige.

Regeringen har under hela mandatperioden sett den här utvecklingen, och ändå
suttit på händerna. I en kostnadskris där samtliga av våra nordiska grannländer
höjt barnbidraget, har den svenska regeringen vägrat. Istället har man ägnat sig
100 åt att införa bidragstak och kvalificeringskrav till välfärden, som gynnar de
högavlönade före de med lägre inkomst – samtidigt som de sänker skatten för
sig själva. Det är skamligt.

Miljöpartiet väljer en annan väg.

105

Vi vill satsa på ett höjt barnbidrag och ett ensamförsörjartillägg – inte en
bidragsreform som gör fattiga ännu fattigare!

110 Vi vill satsa på en kulturell allemansrätt för barn så att alla barn får tillgång till kultur, inte ett krångligt och dyrt fritidskort som inte träffar rätt.

Vi tycker också att de som har allra mest behöver bidra mer till vårt gemensamma än vad de gör idag. Därför vill vi införa en skatt på superrika!

115

Man brukar säga att ett land som är bra för barnen, det är bra för alla. Och det ligger så mycket sanning i det. Det är därför jag vill bygga ett samhälle där barnen får ta plats. Där deras berättelser får höras och får betydelse. Även när historierna är fruktansvärda att lyssna på.

120

För även om hopplösheten tar sig olika uttryck så finns det två gift som är starkare än något annat, som äter sig in i, och välter omkull, ungas liv. När en del barn inte längre orkar leva och när andra barn dras in i dödligt våld behöver vårt svar vara starkare, större och tryggare än någonsin förut.

125

Den psykiska ohälsan behöver bekämpas. Förra veckan fick vi ny statistik, som visar att självmorden bland unga flickor ökar. Det här måste få ett slut. Miljöpartiet vill se förstärkta resurser till elevhälsan, BUP, vuxenpsykiatri och primärvården. Och att det ska finnas En väg in till hjälp. När man tagit kontakt med vården ska man ha ett stöd från dag ett, och inte lämnas i ett vakuum. Och – vi behöver fler trygga vuxna i vår berättelse om samhället, som unga människor kan vända sig till så att ingen ska lämnas ensam i den mörkaste perioden av ens liv.

135

Och barnen som dragits in i gängen behöver mötas med en väg ut. Med konsekvenser, men också med vuxna som i ord och handling ger dem förutsättningar för ett annat liv. Det handlar inte minst om riktade förebyggande insatser, där polis, socialtjänst och familjer samarbetar. Om att vi som politiska partier arbetar brett och långsiktigt för att bryta utvecklingen.

140

Vad det INTE handlar om, det är att sätta 13-åringar i fängelse och utreda om de får ta med sig nallen in. Det kan aldrig vara lösningen!

145

När jag var fjorton år fick jag ett kommunalt sommarjobb för första gången. Jag rensade rabatter, slog sly och var med och gjorde Luleå till en lite finare stad.

Även om det är länge sedan bär jag fortfarande med mig känslan av att vara en

150 del av ett lag. För det fina med att vara en del av något är vetskapen om att alla
behövs. Att vi hjälps åt och får jobbet gjort. Det finns så mycket att

Och visst finns det mycket jobb som ska bli gjort. Samhällen och städer ska byggas. Nya industrier ska komma på plats. Företag startas och skalas upp. Barn ska undervisas, kultur ska skapas, sjuka tas om hand. Varor transporteras, mat
155 produceras och bussar ska köras. Allt för att Sverige ska fungera.

Det finns så mycket att göra. Så mycket att arbetslösheten skulle kunna vara Europas lägsta – men för det verkar det krävas att den här regeringen blir
160 arbetslös.

För idag har vi en skyhögt ungdomsarbetslöshet. Och vi ser hur ungdomar i utsatta områden, har svårare att få jobb än de som bor i de mer välbärgade delarna av en stad. När möjligheten till ett första jobb mer eller mindre liknar ett lotteri där den med föräldrar som har rätt kontakter allt som oftast drar
165 vinstlotten krävs något nytt.

För att vägen från skolan och in i arbetslivet ska bli mer jämlik går vi till val på ett jobbpaket för unga, med särskilt fokus på utsatta områden. Det handlar om tre saker:

170 Vi vill stärka SAO-jobben, en ny modell som har testats i flera kommuner där högstadiel elever fått arbeta två timmar i veckan under skoltid. Det har gett eleverna en första lön, en första referens och en första erfarenhet att ta med sig in i resten av livet. Nu vill vi att den chansen ska finnas till för många fler.

175 Vi satsar mer pengar på sommarjobb, så att fler ungdomar ska kan få sin första lön, viktig erfarenhet och kontakt med näringslivet.

Och vi vill att det ska vara lätt för de företag som vill vara en del av den här
180 utvecklingen. Därför vill vi slopa arbetsgivaravgiften för företag som anställer unga inom SAO-modellen.

Unga i utsatta områden ska inte behöva springa fortare för att komma in i arbetslivet – det är vi politiker som måste skapa förutsättningar för att göra
185 startlinjen rättvis.

För att vi ska kunna ta vidare berättelsen om ett jämlikt Sverige behöver alla kunna vara med och bidra.

190

Men den här regeringen saknar politik för hur unga ska komma i arbete – och inte bara unga, vi har 100 000 fler som är arbetslösa nu, jämfört med när den här regeringen tillträdde. Det borde vara kris och alarm! Men Ulf Kristersson, han sitter lugnt i sin båt.

195

Han har dock inte legat på latsidan när det kommer till utvisningspolitiken. För vem kan glömma alla de livshistorier vi fått höra under våren?

Jag tänker på systrarna Darya och Donya som sitter fast i Iran. Jag tänker också på Afrodite, som har bott i Sverige sedan förskoleåldern, ska utvisas till Bangladesh och jag tänker på Eric som kom till Sverige som nioåring, varit tränare i Fryshuset basket och varit en förebild för så många unga, men nu har utvisas till Uganda.

205 Det här är ungdomar som har hela sitt liv i Sverige. Deras familj, vänner, sin skola, sitt jobb, en pojkvän eller flickvän. Här finns deras framtidsdrömmar, här finns deras hopp.

Vi i Miljöpartiet har gjort allt vad vi kunnat för att få stopp på utvisningarna. Men vet ni vad Johan Forssell, som är migrationsminister, från början sa när vi i Miljöpartiet lyfte det fullständigt orimliga i att utvisa tonåringar? Han sa att han tyckte att debatten var löjlig, och att migrationspolitiken var rättssäker. Efter massiva protester runt om i landet mjuknade han och lovade en lösning – men än har inget hänt. Fortfarande svävar många unga i ovisshet, går med en klump i magen och vågar inte planera för sin framtid.

215

Så här gör man inte mot människor.

Jag vill rikta mig direkt till er unga som lever i den ovisshet som Tidöpartiernas migrationspolitik skapat – ni har en plats i det här landet! Ni är värdefulla för Sverige. Inte framförallt för hur ni bidrar eller att ni gör rätt för er. Utan för att ni är viktiga och era liv spelar roll – det ska inte förstöras av politiker med utvisningsmani! Regeringen måste komma med en lösning, och den behöver komma nu!

225

Om ojämlikheten är ett av de senaste decenniernas största misslyckanden så är vår oförmåga att tackla klimatkrisen det andra. Och de hänger ihop.

230 “Jag är inte beroende av olja. Jag kan sluta när jag vill. Eller?” Så skrev Miljöpartiet på en valaffisch 2006. Tjugo år senare är det tydligare än någonsin hur skadligt vårt beroende av fossila bränslen är. Fossilberoendet ger skurkstater världen över en direkt påverkan på svenskarnas plånböcker och möjligheter att transportera sig.

235

När Hormuzsundet stängdes i början av året ledde det till att oljepriserna rusade och med dem också priset på bensin och diesel i Sverige. Det är ett skolboksexempel på den typ av kostnadschocker som fossilberoendet leder till. Nu är krisen ett faktum och familjer med små ekonomiska marginaler som är
240 beroende av bilen får ännu svårare att få pengarna att räcka till.

Om det är någon gång som resurserna verkligen måste gå till dem som behöver det som mest är det nu. Men regeringens första instinkt var som vanligt en bred skattesänkning på bensin och diesel som främst gynnar höginkomsttagare i
245 Stockholms innerstad som kör törstiga SUV:ar.

Experterna totalsågar regeringens skattesänkning. Varför riktar ni inte politiken mot att bryta fossilberoendet, gynna omställningen, och fokusera på de som faktiskt påverkas mest av höga priser? frågar de gång på gång.

250

Regeringen har valt att inte lyssna. Bensinpopulismen verkar ha blivit Tidöpartiernas nya religion.

Men så i förrgår hände något. För första gången på hela mandatperioden fick vi
255 ett positivt klimatbesked från regeringen.

På en blåsig bussparkering i Gustavsberg kan man säga att vinden vände. Där ställde sig nämligen Ulf Kristersson, Ebba Busch, Simona Mohamsson och Jimmie Åkesson och presenterade Miljöpartistisk politik.

260

Pressade av oljekris och opinionssiffror lyssnade regeringen äntligen på Miljöpartiet och gjorde det vi krävt sedan oljekrisen började, nämligen en halvering av priserna i kollektivtrafiken.

Det må vara valfläsk, men för en gångs skull tog Tidöregeringen ett steg i rätt riktning. Det välkomnar vi. Men vi vill mer! Därför presenterar jag idag ett vallöfte: När Miljöpartiet sitter i regering kommer vi att permanenta prissänkningen i form av ett Sverigekort.

270

Med vårt Sverigekort kan du resa på all kollektivtrafik i hela landet för en billig penning. Det är bra för klimatet, det är bra för plånboken, och det ger frihet i vardagen. Sverige vinner på grön politik!

275 Jag hoppas såklart att regeringen fortsätter lyssna på Miljöpartiet och levererar smart politik, både för att stötta hushållen genom oljekrisen och för att bryta fossilberoendet. Men det är uppenbart att det inte kommer att ske.

280 Igår kunde vi göra bokslut på Tidöpartiernas klimatmisslyckande. Att det enda regeringen har gjort den här mandatperioden är att fördjupa svenskarnas fossilberoende, öka utsläppen och begrava klimatfrågan i utredningar.

285 Igår slog deras egen utredare slagit fast svart på vitt att den mest effektiva politiken är Miljöpartiets politik. Men innan bläcket ens hunnit torka har Tidöpartierna förkastat utredningen och bekräftat att de aldrig kommer att genomföra någon fungerande klimatpolitik. Det är beklämmande uselt.

Men vet ni. Vi är redo att ta över rodret.

290 Vi vet att Sverige har allt att vinna på en snabb och rättvis klimatomställning. Det måste vara en del av vår framtida berättelse – Och det är Miljöpartiet som har planen för att ställa om.

För tio år sedan höll Gustav Fridolin det första partiledartalet här.

295

Sedan dess har Järvaveckan blivit en plats där människor möts. Där kultur, musik och politik tillsammans öppnar nya dörrar, tar nya former och ger perspektiv. För mig är det själva kärnan i politik: bygget av en berättelse om framtiden.

300

Vilket Sverige kommer det språkrör som står här om tio år att prata om?

Jag vill att det ska vara ett starkare samhälle.

305

Där vi lämnat det fossila bakom oss och gjort den grön omställningen. Där barnens skolor bara finns till för barnen – inte för att fylla aktieägarnas fickor.

310

Där fattigdomen släppt sitt grepp, nya arbetstillfällen skapats och välfärden stärkts. Där rasism och främlingsfientlighet varken har en plats på gatan eller i regeringen. Där kulturen har en självklar roll. Där hopplösheten har ersatts med framtidstro och där vi har gjort nästa samhällsomvandling till vår.

315

Om tio år ska vi ha visat att Sverige vann på grön politik.

Men först ska vi byta ut den här regeringen.

Vi ses i valrörelsen!

320

Tack!

Källa

<div>Manuskript hämtat från mp.se (2026-06-05)</div>

325

Taggar

Järvaveckan, Milöpartiet, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/amanda-lind-tal-pa-jarvaveckan-2026>

330

335

340